

**Марий йылме да литератур дене 2017-2018 тунемме ийлан олимпиадный паша.
Школьный тур. 5 класс**

Пашам ыштыме пагыт - 60 минут.

Чылаже - 85 балл.

I. Марий йылме.

1. *Шомак-влакым кызытсе орфографий мутерын йодмыжо почеш марла возен ончыктыза.* (5 балл)

Гласный буква, согласный буква, слог, ударений, мут сочетаний.

2. *Мутлаште йонгылыш-влакым төрлыза.* (5 балл)

кечешудо, шурновече, пасуеш, Качыри, йырюж.

3. *Мотор* шомаклан синоним радамым ыштыза. (5 балл)

4. *Ойлончо-влакым член шот дене лончылыза да ойлымаш ужашым ончыктыза.* (10 балл)

Немда вудын корныжо кужу. Тудо Кужэнер районысо изи памаш гыч туналеш. Вяткыш шумеш олыккла гоч кадыргыл йога.

5. *Шомак-влакым состав дене лончылыза.* (5 балл)

Вуйлаште, илыш, ошман, йомдараш, ургызылан.

6. *Схемалан келишыше шомак-влакым кычал муза.* (5 балл)

7. *Кўэмалтише савыртышым кычал муза да мом ончыктымыжым умылтарыза.* (5 балл)

Клубышто таче каныш улмаш, садлан ик чонанымат ыжым вашлий.

8. *Текстым чоңалтме могырым аклыза (каласкалымаш, описаний але шонкалымаш).* (5 балл)

Мокей кугызан суртшо воктене пызле шога. Тудым шке шынден. Кенез гоч ужар вургеман ыле, тўвыргў саскам куштыш. Шыжылан пызлыгичке чевергыш, лўзане.

Йўкшемдаш тўнале, пушенге-влак кенез вургемыштым кудашыч. Пызлат чаран шогале. Ынде саскаже утыр йошкаргын коеш. Ончалат, да

шинчат йымен кая. Күрлат орлангым, кидыш тулшолым налмет гай
чучеш. Укш-влак нелем кечалтыныт, шонет, теве-теве тодылалтыт.
(А.Новиков)

9. **Айдеме** мутым фонетически лончылаш. (10 балл)

10. **Паша** шомак дене кылдалтише калыкмут-влакым возыза. (5 балл)

II. Марий литератур

1. «Куэ», «Ото» почеламутын авторжо кө? (2 балл)

2. Мо тугай йомак? Пример дене пенгыдемдыза. (5 балл)

3. Калыкмутым умбакыже шуаш: **Кайыкым шулдыржо сӧрастара...**
(2 балл)

4. «Ший пӱан Ший Пампалче» могай йомак тӱшкашке пура? (1 балл)

5. Палемдыме поэт да писатель-влакын чын да тӱрыс лӱмыштым возыза. (5 балл)

С.Чавайн, Йыван Кырля, В.Юксерн, П.Першут, Г.Микай.

6. «Мыйын йоратыме литературный герой» темлан мини-сочиненийым
возаш. (10 балл)